

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 7/21
23.9.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Драгане Бољевић, председника већа, Снежане Живковић и Милице Аксентијевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., ..., коју заступа Ђорђе Симић, адвокат из Београда, Книћанинова 3, против туженог ББ из ..., ..., кога заступа Дарко Комненић, адвокат из Београда, Гандијева 134/125 и ББ из ..., ..., ради утврђења очинства, вршења родитељског права и издржавања, одлучујући о жалбама парничних странака, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П2 152/16 од 21.5.2019. године и жалби туженог, изјављеној против допунске пресуде Вишег суда у Београду П2 152/16 од 22.10.2020. године, у седници већа одржаној 23.9.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ жалбе парничних странака као неосноване и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Вишег суда у Београду П2 152/16 од 21.5.2019. године у ставовима трећем и четвртом изреке.

ОДБИЈА СЕ жалба туженог ББ као неоснована и ПОТВРЂУЈЕ допунска пресуда Вишег суда у Београду П2 152/16 од 22.10.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом од 21.5.2019. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужени ББ отац тада малолетне тужиље и обавезани обоје тужених (родитеља тужене) да трпе упис очинства туженог у матичној књизи рођених за 2002. годину под текућим бројем 1702. Ставом другим наведене пресуде тужиља је поверена на чување, васпитање и негу мајци, туженој ВВ, која ће самостално вршити родитељско право. Ставом трећим изреке обавезан је тужени отац да на име свог доприноса тужиљиним издржавању плаћа износ од 19.374,60 динара месечно, све док за то постоје услови сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, док је тужбени захтев одбијен за износ од 30.625,40 динара, преко досуђеног а до траженог износа од 50.000,00 динара. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да на име трошкова поступка исплати тужиљи износ од 175.550,00 динара.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили и тужиља и тужени, обоје због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно

утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права побијајући пресуду у ставу трећем изреке, и то тужила у одбијајућем, а тужени у усвајајућем делу.

Одговор на жалбу супротне стране доставили су и тужила и тужени.

Допунском пресудом од 22.10.2020. године обавезан је тужени да износ издржавања досуђен ставом трећим изреке пресуде од 22.05.2019. године исплати тужили почев од 28.10.2016. године, као дана подношења тужбе.

Против наведене пресуде од 22.10.2020. године тужени је, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио жалбу, на коју је тужила одговорила.

Испитујући побијане пресуде у смислу члана 386. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр.72/11, 49/13-одлука Уставног суда 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18, 18/20), који се у конкретном случају примењује на основу члана 202. Породичног закона, Апелациони суд у Београду је оценио да су неосноване како жалбе тужиле и туженог против пресуде од 21.5.2019. године, тако и жалба туженог против допунске пресуде од 22.10.2020. године.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се ожалбена пресуда морала укинути. Парничне странке у жалбама изјављеним против пресуде од 21.5.2019. године, као и тужени у својој жалби против допунске пресуде, неосновано указују да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из тачке 12. става другог члана 374. ЗПП, јер је изрека те пресуде разумљива, не противречи сама себи ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница непротивречно и јасно, а који логично произлазе из изведених доказа и целокупног стања у спису, па пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Указивање туженог да је допунска пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 9. ЗПП, јер пуномоћник тужиле наводно није имао одговарајуће пуномоћје у смислу члана 257. Породичног закона, такође није основано. Одредбама поменутог члана прописано је да пуномоћје мора бити оверено и издато само ради заступања у спору о материнству и очинству, ако тужбу подноси пуномоћник странке (став 1) и да такво пуномоћје треба да садржи наводе у погледу врсте тужбе и основа за подизање тужбе (став 2). Међутим, у конкретном случају тужбу је поднела лично тужила, преко своје законске заступнице која ју је, по налогу суда, исправила поднеском од 20.1.2017. године, а затим и допунила преиначивши тужбу поднеском од 21.02.2017. године истицањем захтева да тужени допринеси издржавању тужиле почев од подношења тужбе 28.10.2016. године. Тужилу заступа адвокат у овој парници тек од 15.3.2018. године кога је за то овластила, овереним пуномоћјем, тужилина бака ГГ, тужилин привремени (колизијски) старатељ, постављена од Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење Врачар 30.5.2017. године, с тим што је то пуномоћје опозвано и ново, такође оверено, издато

адвокату Ђорђу Симићу 23.4.2018. године о чему је суд обавештен 17.7.2018. године. Имајући наведено у виду, другостепени суд сматра да је тужила све време била заступана на законом прописан начин, и да су неосновани наводи туженог о томе да је пуномоћје њених заступника било неваљано. Цитирана законска одредба је јасна и изричита да је специјално оверено пуномоћје у спору о материнству и очинству потребно само у случају када тужбу у том спору подноси пуномоћник странке, а не и сама странка како је у то у конкретном случају учињено. Истог става је и Врховни суд који је у пресуди Рев 1053/09 од 8.4.2009. године изразио да када парничну радњу подношења тужбе за странке није учинио пуномоћник, већ странка лично, а пуномоћник се појавио током поступка, његово пуномоћје које се односи за заступање у парници за утврђивање очинства која је већ покренута је уредно и ако није оверено. Стога су уредна и пуномоћја које је тужила лично, након навршења пунолетства, дала дотадашњем пуномоћнику 16.10.2020. године, као и оверено пуномоћје од 7.12.2020. године са одобрењем истом пуномоћнику за све до тада предузете радње. Имајући у виду изложено, у заступању тужиле није било никаквих недостатака, па с тим у вези није учињена ниједна од битних повреда одредаба парничног поступка.

На основу изведених доказа првостепени суд је утврдио да је тужила рођена ... године, из емотивне везе њених родитеља (тужених) која је трајала од 2000. године и прерасла у заједницу живота у периоду од марта 2001. до септембра 2002. године и да је тужени биолошки отац тужиле. Тужена ВВ, мајка тужиле, у радном је односу код "ДД" д.о.о од 1.9.2005. године на радном месту сарадника за административну подршку и њена просечна плата од септембра 2017. до августа 2018. године износила је око 45.000,00 динара. Она са тужиљом станује у стану своје мајке, колизијског старатеља тужиле, пензионера, у заједничком домаћинству, за који се у летњој сезони издваја око 15.000,00 динара месечно на име комуналних услуга, кабловске телевизије, мобилних телефона, а у зимској сезони неколико хиљада динара више због грејања на струју. У време закључења главне расправе тужила се налазила на редовном школовању у средњој школи. Њене личне потребе (у вези с исхраном, хигијеном, гардеробом), као и оне везане за наставне, ваннаставне активности и доколицу подмирује мајка без нарочитих проблема, укључив и за школске екскурзије, зимовања и летовања. Због ранијих нефролошких проблема тужила има потребу за редовним годишњим котролама код лекара које коштају око 5.000,00 динара. Примања туженог, који је током првостепеног поступка био запослен у Холдинг корпорацији "ББ" износиле су у периоду од септембра 2017. до августа 2018. године нешто више од 103.000,00 динара. Према наводима туженог, који се није одазвао позиву првостепеног суда да дај свој исказ у својству парничне странке, он станује у изнајмљеном стану за који плаћа закупнину од 350 евра, финансијски помаже своју мајку, с обзиром да она има ниску пензију, као и своју супругу, која је лекар и тренутно на самофинансирајућој специјализацији. Задужен је износима од 5.000 евра на име зајма и 8.433 евра за ауто кредит. Првостепени суд је закључио да је за подмиривање месечних потреба тужиле потребан износ од 38.749,20 динара па је, имајући у виду све наведено, обавезао туженог да плаћа половину тог износа оцењујући да су неосновани његови наводи да не може да издваја за тужилу више од 15.000 месечно и да то неће за њега бити превелики терет с обзиром на ниво животног стандарда којим он живи.

Полазећи од наведеног, и од одредаба чланова 73. 160. и 162. Породичног закона, којим је прописано да родитељи имају право и дужност да издржавају дете под условима које тај закон прописује, првостепени суд је обавезао туженог да на име свог доприноса у издржавању тужиље плаћа месечни износ од 19.374,60 динара, док је до траженог износа од 50.000,00 динара тужбени захтев одбио.

Све важне чињенице за доношење одлуке о постављеном тужбеном захтеву који се односи на издржавање, који се једино побија жалбама парничних странака, првостепени суд је правилно утврдио на основу доказа које је правилно оценио у складу са чланом 8. ЗПП. Наводима изјављених жалби чињенично стање није доведено у сумњу нити су у жалбама истицане нове чињенице или предлагани нови докази, у складу са одредбом члана 372. став 1. ЗПП.

Жалбом туженог правилно се указује да је туженом престао радни однос крајем 2018. године, да то произлази из извештаја РФ ПИО - Филијала Ваљево од 22.1.2019. године који је суд прочитао у доказном поступку, али није коментарисао у побијаној одлуци приликом процене могућности туженог да издржава тужиљу. Истина је међутим да на ту околност није указао ни пуномоћник туженог који је био присутан на рочишту за главну расправу одржаном 21.5.2019. године када је главна расправа и закључена. Шта више, једини навод у вези са запослењем туженог који је истакао његов пуномоћник односио се на то да је првотужени спречен да приступи ради саслушања због разговора за посао о чему ће доставити доказ. О издржавању детета суд одлучује тако што цени све чињенице које се тичу издржавања, од подношења тужбе до окончања поступка, у коме се руководи најбољим интересом детета, у смислу члана 6. и 266. Породичног закона, и овлашћен је да утврђује чињенице и када оне нису међу странкама спорне, а може и самостално истраживати чињенице које ниједна странка није изнела (члан 205), при чему није везан границама тужбеног захтева за издржавање (члан 281). С тим у вези, суд примењује и одредбе члана 160. истог закона којима је прописано да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1); да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2); а да могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, и других околности од значаја (став 3). Истражно начело из члана 205. Породичног закона не ослобађа парничне странке, међутим, њихове дужности да поткрепе своје наводе доказима, како је то прописано чл, 7, 228. и 231. ЗПП. Упркос томе, тужени у више наврата није приступио ради саслушања у својству парничне странке што би му омогућило да детаљније укаже на своје животне прилике и могућности у вези с издржавањем тужиље, при чему ни његов пуномоћник очигледно није сматрао да су могућности туженог угрожене због престанка радног односа да би то истакао барем као навод током поступка. У сваком случају, уколико се, од првостепеног пресуђења, промене животне околности на страни туженог, које утичу на могућност издвајања одређеног доприноса за издржавање тужиље, он је овлашћен да покрене поступак у коме ће то и доказати и на тај начин своју обавезу прилагодити својим могућностима. Остале околности на које тужени указује својом жалбом првостепени суд је имао у виду приликом пресуђења и у вези с њима дао довољне

разлоге које као правилне прихвата и овај суд.

Нису основани ни жалбени наводи којима тужиља оспорава одлуку о одбијању тужбеног захтева за износ преко досуђеног. Указивање да потрошачка корпа, која подразумева само трошкове исхране, износи више од 38.000,00 динара и да је стога досуђени износ недовољан за подмиривање осталих тужиљиних потреба није од утицаја на другачију одлуку, јер се поменути износ односи на подмирење потреба целе породице, а не само једне особе. То да ли ће у предстојећем периоду, који и у ком износу, настати трошкови за тужиљу с обзиром на њено одрастање не утиче на одмеравање њених потреба у време пресуђења, већ евентуално може да представља разлог за покретање новог поступка у коме би се доказивало да су тужиљине потребе веће и да би допринос туженог њиховом подмирењу требало да буде виши. Неосновано тужена у својој жалби наводи да суд није узео у обзир наводе њене мајке о томе да су трошкови зубне протезе око 400 евра и да је извесно да ће она морати да стави и доњу протезу, што значи редован одлазак код зубара. Досадашње издатке за зубну протезу првостепени суд је имао у виду када је одмеравао износ потребан за подмирење тужиљиних потреба, а сви трошкови којима тужиља убудуће буде изложена с тим у вези такође могу бити предмет другог поступка, а не и овог.

С обзиром на изложено, а супротно наводима обеју жалби, суд је савесно и пажљиво утврдио све околности од којих зависи потреба тужиље за издржавањем и могућности туженог да му доприноси, те се неосновано побија одлука о издржавању, како у делу којим је тужени обавезан да доприноси тужиљином издржавању износом од 19.374,60 динара, тако и у делу којим је тужбени захтев одбијен за више тражење до износа од 50.000,00 динара.

Супротно наводима жалбе туженог против допунске пресуде, првостепени суд је правилно поступио када је допунском пресудом обавезао туженог да плаћа тужиљи свој допринос за њено издржавање почев од подношења тужбе, од ког момента јој то у конкретној ситуацији и припада. Износи које је тужени у међувремену платио тужиљи на име издржавања биће од утицаја приликом извршења првостепене одлуке, јер ће за толико обавеза туженог бити умањена. То што је првостепени суд непотребно наводио доказе које је извео и на основу кога је донео допунску пресуду, с обзиром да се она доноси после извођења свих доказа и закључења гласне расправе, ту пресуду није учинило нејасном или неправилном, па ни ти наводи нису од утицаја на другачије пресуђење.

Из изложених разлога, Апелациони суд у Београду је, применом члана 390 ЗПП, одлучио као у ставовима првом и другом изреке ове пресуде.

Приликом одлучивања о основаности изјављених жалби, односно о законитости и правилности побијаних пресуда, другостепени суд је ценио и остале наводе који су истицани у жалбама, али их није посебно образлагао, применом члана 396. став 1. ЗПП, будући да они не могу довести до другачије одлуке у овој парници.

Потврђена је, применом чл. 401. тачка 2. ЗПП и 207. Породичног закона, и одлука о трошковима парничног поступка. Наводи туженог о томе да је он одмах по

пријему тужбе инсистирао да се преко ДНК центра за генетику несумњиво утврди да ли је отац детета, да је сносио целокупне трошкове те анализе и одмах по сазнању да је биолошки отац тужиље затражио контакт са њом, те преузео обавезу издржавања у износу од 15.000,00 динара месечно пре доношења било какве судске одлуке, не утичу на другачију одлуку о трошковима поступка у конкретном случају. Такво поступање туженог не значи истовремено и признање тужбеног захтева које би му, у смислу члана 156. ЗПП, дало за право да захтева накнаду трошкова од тужиље. Одредбом члана 156. ЗПП прописано је, наиме, да ће тужилац да накнади туженом парничне трошкове ако тужени није дао повод за тужбу и ако је признао тужбени захтев у одговору на тужбу, односно на припремном рочишту, а ако се не одржава припремно рочиште, онда на главној расправи пре него што се упусти у расправљање о главној ствари. У конкретном случају, тужени није признао тужбене захтеве за очинство, вршење родитељског права и издржавање, већ их је оспоравао, чак и у погледу очинства, током целог трајања ове парнице, па се не може сматрати да он трошковима није допринео. Како је тужиља у парници успела, првостепени суд јој је, правилном применом члана 153. ЗПП, досудио накнаду трошкова које је одмерио правилном применом Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, сагласно члану 154. став 2. ЗПП.

Имајући у виду да тужиља није успела у поступку по жалби, њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен је ставом трећим изреке ове пресуде, применом члана 165. став 1. у вези са чланом 153. став 1. ЗПП.

Председник већа-судија
Драгана Бољевић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић